БРОЈ 47. НЕДЕЉА, 21 МАРТА 1882 ГОД. ГОДИНА II

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

ЦЕНЕ ЗА СРБИЈУ:
НА ГОДИНУ 24 дин., НА ПО ГОДИНИ 12 дин., НА ЧЕТВРТ ГОД. 6 дин.
ЗА ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ НА БАЛКАНСКОМ ПОЛУОСТРВУ:
НА ГОДИНУ 30 ФРАНАКА, НА ПО ГОДИНИ 15 фр. НА ЧЕТВРТ ГОД. 8 фр.
ЗА АУСТРО-УГАРСКУ:
НА ГОДИНУ 15 ФОР. У БАНК., НА ПО ГОД. 8 ф. НА ЧЕТВРТ ГОД. 4 ф.
ЗА СВЕ ОСТАЛЕ ДРЖАВЕ:
НА ГОДИНУ 36 ФРАН., НА ПО ГОДИНИ 18 ФР., НА ЧЕТВРТ ГОД. 10 фр.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ
УТОРНИКОМ, ЧЕТВРТКОМ, СУБОТОМ и НЕДЕЉОМ
НА ЦЕЛОМ ТАВАКУ

УРЕДНИШТВО ЈЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА У КУЋИ Г. ТОМЕ АНДРЕЈЕВИЋА ФИЛИПЕВ ВЕНАЦ.

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:
ПРВИ ПУТ 12 ДИН. ПАРА ОД РЕДА, А ПОСЛЕ СВАКИ ПУТ 6 ПР.
ЗА ПРИПОСЛАНО 50 ПАРА ДИН. ОД РЕДА.

Рукописи шаљу се уредништву, а претплата администрацији „СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“.

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

БЕОГРАД, 20. Марта.

У једном од прошлих бројева овога листа било је говора о последњем покрету у нашој полицијској струци. Али ми ћемо још једном да свратимо пажњу наших читалаца на овај значајни акт као на једну карактеристичну црту садањег министра унутрашњих послова.

Тако приликом претреса у скупштини о адреси, на шестом састанку од 16. Јануара ове године, а поводом напада посланика: за срез ресавски г. Катића, за срез темнићски г. Милије Миловановића и за варош Ћуприју г. Дим. Цветковића на полицијске власти што су рђаве и што су чиниле притисак на изборе, министар унутрашњих послова г. М. Гарашанин казао је како „Видело“ бр. 12 саопштава: „Кад се кроз 12. година стварало систематички рђаво стање, неправо је мислити, да ја могу као Мојсеј палицом ударити па да вода из камена потече“, а како је о томе у „Српским Новинама“ бр. 25. саопштено рекао је он ово: „и да признам да тог има, и ако ја управљам овом струком добро или рђаво, и онај који после мене дође вероватно је да ће боље управљати, опет није Бог да на једанпут од онога што је зло, које се кроз 12 година систематички стварало такво рђаво стање у земљи, створи добро.

Још онда, кад смо ово прочитало, било нам је жао и криво на г. Гарашанина, што је јавно пред лицем народа, а са свог високог положаја, тврдио нешто што не одговара истини; а у колико је то управљено против другога сачињава и неправду, те тиме учинио је двогубо зло: једно што даје историји неистините податке, а друго што чини неправду људима на које је тада мислио. Но при свем томе ми за онда нисмо имали намеру да ово његово неистинито и неправедно тврђење одмах исправимо.

Мислили смо да под тешким приликама, у којима се влада тада налазила, и у узбуђењу у које ју је бацило банкротство Бонтуово, о коме је лане на скупштини сам г. Гарашанин давао најсвечанија и најтврђа уверавања — мислили смо, да је оваква одбрана испала више из несмишљености и у нужди него ли злонамерно.

Али последњи указ из министарства Гарашаниновог од 11. тек. мес. о постављењу шест нових окружних начелника — бр. 58. Српских новина — избриса нам сваку сумњу о невиности ове његове погрешке, и изнесе нам јасно пред очи слику једног човека који хоће не само да каже нешто што није истина и што није право, него и слику човека који хоће сам да уради нешто што другоме неосновано придева и осуђује. И због овога решисмо се да му одговоримо на оно његово тврђење, но не речима, као што је он то учинио, него фактима и доказима, па нека јавно мишљење пресуди, и нек остане на чисто за историју: чија је радња у полицијској струци била „систематичко стварање рђавог стања“; да ли министара из владе либералне странке, што г. Гарашанин под „оних 12 година“ разуме, или његова сопствена.

Тако прво да упитамо г. Гарашанина: да ли су полицијске власти на које су се она три посланика жалили, наслеђе од владе до 19 Октобра 1880 године, или су то сопствени рукосад г. Милутина. Је ли Јевта Поповић начелник среза ресавског, Шурдиловић начелник среза темнићског и Браловић помоћник начелства округа ћупријског (а сада већ начелник округа ужичког од 1.000 тал. прескакајући једну класу начелника) јесу ли ова господа остала у наслеђе Гарашанину од Радивоја или Туцаковића, или их је *он* на та места послао, пошто је отерао оне, које је тамо затекао?

Је ли Милош Богићевић, начелник среза крушевачког, плод из оних 12 година „систематичког кварежа“? А је ли грочански капетан Никола Аћимовић, који неправедно апси Анту Нешића из Ритопека, познатог народног посланика на више скупштина, и Петар Нешић начелник округа подринског, који ноћу претреса кућу староме проти Игњату познатоме патриоти и оданоме грађанину престолу, и који осуђује Кундовића посланика за варош Лозницу, — јесу ли ова двојица затечени у садањим положајима из онога времена?

Ајдете да заједнички прегледамо шематизам, па ћемо видети, и цео народ, и ми, да садања полицијска струка, које по личном саставу, које због многих пензионирања, одпуштања, казњења, премештања и давања под суд, а које по духу и правцу, који јој се озго даје, није ни налик на ону, каква је била до 19 Октобра 1880. И они, који су испод ове сваковрсне олује још на својим местима остали, и они су преструављени, и у колико се ко више рачуна да је из оног „покваренoг“ времена, у толико је он, пажљивији, смотренији, скромнији, понизнији, тако да су сад „*власт*“ само они, који су поникли из „сретнога“ времена од 19 Октобра 1880, па ма то били писари поред старих капетана или начелника, као н. пр. Матејић из Тополе писар среза грочанског, брат Жуњићев, брат Вељка Јаковљевића и т. д.

А с друге стране, шта изрекоше судови о онима чиновницима из ранијег времена, које је г. Милутин ставио под суд? Сресни начелници Јанко Марковић, Михајло Рафаиловић, Љуб. Марковић, Јевта Сувочешмаковић, Михајло Рајковић, Атанасије Јанковић, Обрен Мићић, Сретен Лазаревић, Михајло Трпковић и Милан Васиљевић; и сресни писари: Мих. Марковић, Мих. Стевановић, Мих. Урошевић, и још више њих писара, поштара; телеграфиста; — нису ли сви ови судови ма ослобођени? И кад се узме у обзир да су овако пресудили судови, који нису из онога ранијег времена, онда ће, сваки свестан и поштен човек лако увидети: колико је истинито и праведно тврђење министра Гарашанина, да он не може брзо да поправи зло стање систематички стварано кроз 12 год.

Да ли ће овако код судова проћи његови Богићевићи, Аћимовићи, Нешићи и други други, то остаје да видимо.

А шта да кажемо о последњем постављењу окружних начелника? Црте су овога акта сувише јасне и намера сувише провидна, тако да нема потребе каквом објашњењу. Имена, досадањи рад и правац свију нових начелника познати су, као што је добро познат и дух одозго, који ће их управљати и оживљавати. Кад оде Коча Радовановић у Чачак, Таса Петровић у Крушевац, Браловић у Ужице, Богић у Ћуприју, Мајдавац у Јагодину и Михајло Миловановић у Крагујевац, они ће радити као верни и богато награђени са удвојеном енерђијом, и сигурно ће се свим силама трудити да одговоре „векиком“ очекивању свога министра.

Но ми нећемо да идемо примером г. Гарашанина па да тврдимо нешто што није, него ћемо причекати доказе и сведоке, и они ће нам истина мало доцније, али у толико поузданије приповедити: Ранко Тајсић о Кочи, Дреновац о Таси, поп Милан, Новак и Смиљанић и Сима Милошевић о Браловићу, Катић и Дим. Цветковић о Богићу, Милија и Ћикић о Мајданцу, а Благоје Божић и још неки о Михајлу Миловановићу, па онда, што се докаже као истина и што се нађе за право, оно ћемо и ми о њима и о њиховом министру Гарашанину држати.

Само једно је већ ту, и то постоји још од 19. октобра 1880 године, и са сваким се даном множи, а то је: тешко народу и грех према његовој будућности, што у непрестаном непостојанству тражећи све нешто ново, наилазимо на нешто све горе.

Гоненa и клевете

Полузванични лист аустро-угарски „*П. Лојд*“ доноси из Београда једну нову „*виделовачку*“ клевету, колико ниску толико и глупу.

„Пироћанчево министарство“ вели „П. Лојд“, „решило се да одсудно стане на пут агитацијама котерије пензионованог генерала Бели-Марковића, којима се хоће да поремети мир и поредак у земљи“.

Наш свет добро зна, ко је генерал Бели-Марковић, и шта он хоће, а зна и ко су његови клеветници и шта они хоће;“ но ми ћемо тим поводом казати неколико речи ради обавештења читалаца „П. Лојда.“

Генерал Бели-Марковић, не само што припада једној великој породици у Београду, која је вазда чврсто стојала уз престо Обреновића и била на бранику мира и поретка, него још и сам лично има великих заслуга за народ и династију.“

Још 1858. г. кад је народ преко својих представника прогласио повратак династије Обреновића и кад су претци данашњих власника покушавали да то народно дело осујете, нашло се неколико свесних патриота који су са прегоревањем себе помогли народу да се његова жеља испуни и тиме земља сачува од анархије. Међу тим патриотима, као један од најактивнијих, беше тада млад официр а сада генерал Бели-Марковић.

И ако је тада помоћу тих патриота народ успео у својој тежњи опет побеђена кајмакамија рујући под земљом у разним правцима, успела је да се на ново докопа власти. А кад се власти докопала, њој најпреча брига беше да се освети свима тим патриотима, па наравно и Бели-Марковићу; њега подлим подметањем и шиканама принудише да да оставку. Повод томе беше, што је власт њега и многе друге почела незаконо гонити и под суд давати због тога, што се противно да буде изабрат за народног посланика кандидат тадањих власника, а предака данашњих министара, Паја Радовановић, доцније убица кнеза Михаила.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
WWW.UNILIB.RS

Но кад настадоше озбиљни дани, кад Турци бомбардираше Београд и исти непопуларни власници беху у заћари, потражи се Бели-Марковић и њему се повери команда у Београду. Од тог доба он је био један од најактивнијих радника на пољу организовања и усавршавања српске војске коју је доцније, кад је постао војени министар, одео и потребама снабдео, те је у скоро сатим могла ступити у велику борбу за ослобођење и независност.

За време првог рата он је био представник Србије код њеног савезника књаза црногорског, где је заслужио признање и одликовање за мудре савете и одважност у борби.

За време другог рата њему беше поверена команда над шумадијским кором, — језгром српске војске — с којим он поврати стару славу српском оружју и српском јунаштву. У свима важнијим нашим бојевима за турског другога рата, управљао је Бели-Марковић и свуда, где је год он био одржана је славна победа. Пирот и Ниш, Грдељица и Врања остаће вечни споменици славе српскога јунаштва и ратне вештине генерала Бели-Марковића.

После тих сјајних успеха на бојном и политичком пољу Србија постаде већом и независном, Србија постаде краљевина.

И сада, кад се слави проглас краљевине не трпе се они који су је спремили; и не само што се не трпе и гоне они људи који су привредили својој отаџбини, краљевини, на политичком пољу, него и они који су привредили на ратном пољу. Досад је бар наша војска била ванпартајске борбе, а сад „*виделовци*“ почеше и њу да увлаче у борбу, кад јој чине таку неправду, кад не вермају и најзаслужнијег међу војницима. Они не само што уклонише из војске тако заслужног и тако уваженог војсковођу, као што је генерал Бели-Марковић, него још то не патриотско дело извршише баш 19 Јануара, у онај славни дан кад је тај отлични генерал победоносно ушао у Врању и заробио четири батаљона турске војске.

Лепа награда за успомену и јуначкој војсци и славном војсковођи!

Но „виделовцима“, није доста што су генерала Бели-Марковића уклонили из војске, коју је он спремио и прославио, него га сада још и клеветају, да он „*ашира противу мира и поретка у земљи.*“ Зар баш тако?!

Господо, „*Видевовци*“! Ми већ више не рачунамо ни на вашу памет, ни на ваш патриотизам, него на ваше личне и партајске интересе, па вас с тога вашег гледишта питамо куда сте пошли и у шта се уздате? Но ма куда пошли и ма у шта се уздали, једно је сигурно, а то је, да ће те доћи *до краја*, а *тај крај*, неће бити удесан понајпре за вас саме!

Фриманов одговор једном Мађару

(ЈОШ ПРЕ ДВЕ ГОДИНЕ)[1]

Један мађар који се потписује Hakikat[2] у „Pall Mall Gazette-у“ од 7-ог Маја о. г. пише — баш као прави Мађар... Нема сумње да је долазак Гледстонов на власт произвео велики утисак у Угарској као и у целој југо-источној Јевропи. У свима дотичним и словенским и јелинским покрајинама завладала је највећа радост — радост, коју потпуно и безусловно дели словенска већина Угарске и анектираних јој држава. Да ту радост подели и мађарска мањина краљевине јој то се дабогме није никако ни очекивало. Међутим, примедбе овог нашег мађара могу се с коришћу подврћи мало дубљем испиту, — Пре свега рано је још говорити о томе да ли г. Гледстон има какве даље планове за југоисточну Јевропу или нема. Кад будемо имали разлога да мислимо да их има, онда ћемо и судити да ли су они „фантастични“ или не. Свакако савремени задатак Инглеске у тим земљама јесте врло јасан и врло прост — имено да, као једна од потписница берлинског уговора извојује извршење још неизвршених тачака истог. Турчин је добио таку заповест од Јевропе али јој се још није покорио. Морамо га натерати да се покори — то је све![3] За овај пар — неће се ићи даље. Истина они који гледају подаље унапред могу зар и мислити да ће сам озбиљан покушај ка извршењу уговора изазвати знатне догађаје и причинити одговарајуће промене, али то је као што наговестих питање будућности. За сада ми имамо посла са берлинским уговором и — ниса чим више. Кад нове „тешкоће“ нови „заплети“ искоче, онда ћемо оценити да ли је и г. Гледстонов *начин поступања* с њима „фантастичан“ или не. — — Штог Мађарвели о „људма у звању“ и „људима ванзвања,“ ту има много истине. Није вероватно наприлику, да ће г. Гледстон или мако други, икада битикадар учинити са *званичног* места оно што је као слободан човек желио да може да учини. Али само апеловање на „званичне кругове“ и „умерене политичаре“ врло мало доказује. г. „Hakikat“ у осталом има право кад каже: да фикција није политика ни политика фикција. “Али званични кругови“ и „умерени политичари“ уопште греше кадгод управо узму фикцију за политику,[4] — Они невиде даље од оквира њихове рутине и конвенционалности; они не разумеју велике покрете што распаљују срца народа и *стварно* утичу на ток догађаја. М. Гизо, који је имао неког искуства у тим стварма најправије је казао: L. instinct des peuples voit plus loin que les négociations des diplomates“ (*Инстинкт народе види даље но преговори дипломата*) Ова се истина наочитије осведочила за последњих пет година као и толико пута досад: Оно чему се „званични кругови“ и „умерени политичари“ највише надају баш се најређе дешава и обратно: оне ствари које се најчешће дешавају јесу озбиља оне на које очекују људи на које „званични кругови“ и „умерени политичари“ презриво погледају као „непрактичаре и „сентименталце.“ А по Гизовљевој сведочби таки људи то дочекују зато што виде мало даље него што се „званични кругови“ и усуђују да погледају. Ако дакле, званични кругови и „умерени политичари“ сматрају „*балкански савез,*“ или ма коју другу мисао као нешто „пусто“ „фантастично“ и „ефемерно“ онда ово није мали разлог баш у корист вероватног остварења исте. Ваистину та јм мисао у неоспорно истом стању у коме су све, већ остварене, мисли негда биле. Ми можемо с тога рачунати презрење „званичних кругова“, „умерених политичара“ „практичних људи“ и њоме подобних као нужну и надеуливајућу фазу у извршењу ма ког политичког програма. — И то стоји што г. Мађар каже: да би ослобођење словенских а — могао је додати и румунских народа било „*велики белај* за суседне државе а нарочито за Аустро-Угарску“. Да ли би било то и „права несрећа за њи“ (т. ј. за Словене) нећемо да претресамо; јер придајемо врло мало важности изразима пријатељске бриге са те (г. Мађареве) стране. „Да се ослобођени робови никад неодликују умереношћу“ (као што г. Мађар вели) — знамо да је то стари изанђали аргумент сваког рободржца. „Да се слободе несеиду олако поверити народима у политичком детињству“ — и то знамо да тврде деспоте и олигарси. А ми на сва ова преклапања одговарамо просто: *да ее у води учи пливати*. Него оно што се у истини хоће тим да каже (са г. Мађареве стране) јесте: да мађари краљевине Угарске. *практички* господаре над млогобројним Словенима и Румуњма, и да док им се може, неће им дати слободе. Ми потпуно верујемо г. Мађару да би „*балкански савез*“ био „велики белај“ за Аустро-Угарску — као год што је и „Алпски савез био негда „велики белај“ за Аустрију „чисту и неприкосновену“ — имено; пре него је порасла у Аустро-Угарску Такав савез може шта више имати за последицу и пропаст Аустро-Угарске *као такве*. Јер под Аустро Угарском честити г. Мађар неразуме народе земаља које то име носе него ону политичку „нагодбу“ по којој два јака племена — као *мањина* — владају осталим племенима — *већином*! Онима који вуку користи од те нагодбе, наравно, све је белај што томе прети — што незначи дабогме да би у горњем случају какве несреће или белаја било и за велику већину која страда од те нагодбе. Са гледишта те већине речи честитог г. Мађара, могле би се преокренути Екзистенција „Аустро-Угарске“ може се доиста узети као „велики белај за суседне земље“ а нарочито за већину становништва саме Аустро-Угарске. Међутим честити г. Мађар нека се одма непобоји да ће г. Гледстон приступити да „силом решава“ постојећа питања а обара „политичке ограде“ па звале се оне Аустро-Угарска или ма шта друго. Ми можемо бити уверени да он немисли ни о чему што неби било „практично,“ или и о чему што би испало „ефемерно“. А према томе *итогод* он буде мислио биће зар „фантастично“ у нечијим очима. Г. Гледстон неће се ни најмање склон показати да предузме сурове мере за оснивање поменуте „конфедерације“ на југо истоку Јевропе. *Али ако природан ток догађаја, природни покрети народа, буду пошли правцем конфедерације, хтео сам рећи, ми можемо бити сигурни да г. Гледстон неће нити злоупотребити оружје или утицај Инглеске на спречавање таквог тока ствари.* Он се шта више неће осећати позван да тако поступи ни онда ако би било изгледа да ће успех таких покрета бити и „велики белај“ за ма коју вештачку или антинационалну Силу назвала се она Турска или Аустро-Угарска. Г. Мађар приписује г. Гледстону непознавање стања ствари у југоисточној јевропи“ јер вели „он је црпео своја обавештења поглавито из словенских извора.“

(Свршиће се)

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Са бокељско-херцеговачког бојишта јављају за све веће заплете. Сами аустро-угарски листови, по званичним извештајима, признају да је положај аустријских трупа много тежак и неповољан, и да је данас савршено поништена нада да ће се ти крајеви умирити, као што се, бар са аустријске стране мислило после извршеног сједињења аустријских колона. Непрестано ничу нове устаничке чете као из земље, и док аустријски команданти званично јављају да не наилазе на устанике, или да ови бегају испред аустријске војске, дотле, у самој ствари устаници дочекују мања оделења непријатељска или из заседа нападају комору, побију се, отму што је за отимање и враћају се на своја логоришта, камо још нога аустријског војника није доспела. Положај аустријских трупа у толико је тежи, што устаници, разуме се, у споразуму са сељацима уклањају рану из општина и одводе сву стоку. Још је већма бацило у бригу Аустријанце, што се имућније фамилије херцеговачке које до сада нису учествовале у устанку, листом селе у Црну Гору. Нема сумње да је ово последње важна околност и ако је најзад појмљиво да су ти мирни становници принуђени да бегају испред насиља аустријских трупа, које у пуном смислу шире културу — по турски.

У свези с овим вестима јављају из Петрограда, да је цар Александар III позвао цетињског посланика Јонина у Петроград, да га овај лично извести о стању ствари на устаничком земљишту. У исто време спрема се руска влада да покрене питање о накнади, коју ће Аустро-Угарска имати да учини Црној Гори због немира у кривошијама и Херцеговини. Као што се види, заплети се гомилају, а како ће се све то свршити, то данас нико није у стању предвидети.

— По бечким вестима разишла се *четворна комисија* која се пре кратког времена у Бечу састала због везе са турском железницом. Узрок је овом изненадном разлогу, што су турски изасланици изјавили да не могу пристати на везу код Врање док не изишту упутства од порте.

ДОПИСИ

Мачва, 2 Марта 1882 год.

Истина, код нас нема научени људи, те да често пишу одовуд за новости, али кад нас наши полицајци — „напредњаци“ — „виделовци“ како ли их називају; гажењем закона и извршавањем своје самовоље, натерају, онда се — морамо и ми јавити тек тога ради, да изнесемо на јавност незакону радњу и самовољу полиције наше.

Ово не чинимо баш зато да публика читајући, реши је ли полиција крива; јер смо уверени да сваки грађанин српски, мора се свима нашим законима покоравати, а власти их морају тачно и савесно вршити, а ко год ово не чини, тај гази закон, и треба да буде казњен иначе нам није асна од постојећих закона, — па с тога ово и пишемо знајући, или управ рећи мислећи да ће нашем г. министру лист у коме ће се ово штампати до руку доћи, те да и он види, како му подчињене власти тачно и савесно самовољом замењују закон! —

По закону о устројству општина и општинских власти чланом 21 зна се да је наређено, да општине саме себи кметове бирају, без утицаја полиције. Но то код нас није меродавно за нашу полицију, а нарочито од кад нам је овај г. Циврић дошао за старешину; јер од тог времена, мало које недеље или ког месеца, што није по један од његових писара или он сам собом у општинама где се кметови мењају, па и ако их нико не зове, т. јест; не зове их онај, коме је дато право чланом 31 тач. 1 истог закона.

Мењање кметова у овом срезу од времена доласка г. Циврића, наступила су често, и народ се пита зашто је то тако, а неки опет одговарају, — „сигурно зато, што је г. капетан променио своје право презиме Ристић са „Циврић,“ једни опет веле „није то с тога, што ваљда мисли да се г. министру не допада презиме „Ристић,“ па се бојао, да му се и он допасти неће, даклем за љубав г. министра, а кметови веле, треба често мењати те да г. г. полицајци и поред плате добију још и коју парицу од кметова и општина; најзад, опет једни веле да од свега тога није ништа, но то је што су нас г. г. полицајци покрстили и ако смо и били прави и рођени Срби, па једне зову „либерали“, једне „радикалци“ а једне „напредњаци“, па с тога што им се прво и друго име не допада, од тих класа треба и кметове са звања уклонити, а поставити „напредњаке“ те да им сретно и „напредно“ буде као што су сретно и напредно и са „Бонтуовом“ банком и српском железницом прошли! — Но од свега тога, које ће бити прави узрок честом мењању кметова, остављамо поштованим читаоцима нека цене а ми би по нашој савести рекли да је оба троје а г. министар ако хоће читати, нека ово чита, и нек цени, и ако хоће и нек реши — јер има тужба пред њим — да ли је погажен закон од стране г. Циврића у следећем или не?

Ево дакле незаконе радње власти среза Мачванског:

Одбор општине Глоговачке, уважио је оставку кмету Илији Данојлићу и реше-

[1] Види лондонску „Pall Mall Gazette-у од 12-ог Маја 1880.

[2] Без сумње чувени г. Вамбери. Преводи.

[3] Сад је ред на Швабу — да се и он покори берлинском уговору — налажењем из Босне. Ако неће онда натерати га — као Турчина — то је све. — Пр.

[4] Овај укор држимо односи се на лорда Биконфилда коме се приписује да је као романописац оманисао и у поли тици Пр.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
WWW.UNILIB.RS

ћем својим од 30 Новембра пр. год. наредио нов избор за 10 Децембер и главног кмета и чланова.

Тог дана буде изабран Марко Т. Крајчиновић за главног кмета а за чланове: Марко Глигорић и Јован Савкић и за ово се јави среској власти по наређењу чл. 31 тач. 2 устројства општинског.

Против овог избора поднесу жалбу поп Милош Веселиновић и још два-три лица, јер им не беше по вољи састављен персонал, а њему, томе истом попу, кад што није по ввљи, па и ако је законито, — он ће се старати и сва могућа средства употребити те да то не буде, па ма да би своју браду обријао, ал је добро сретан у полицији, те још до тога није дотеро.

Овај исти попа Милош, од како је попа у Глоговцу, он кмети, он раскмећава, он тужи који му кмет није наклоњен његовим интересима, он заклиње и проклиње сељаке, који неће са њим кад кога кмета тужи, или кад кога брани, он иде ноћом од куће до куће те моли а неког који му је шта обвезан и нагони да с његове стране буде против или за кмета он трчи полицији сваки дан док шта не сврши по његовој вољи, па још шта више он као — попа — у више прилика— а то је баш и сад говорио — говори јавно на зборовима и у мејани докопавши се за браду, „ако он буде кмет, ја ћу ово обријати па бацити....—

Нама није ни за чудо за овог попу што овако чини, јер знамо његов рачун да дугује општини још од ратних година преко 6—700 динара аренде дућанске јер је и попа и дућанџија — само му још фали, што не може да буде кмет а одборник је већ био па и суднице од кметова закивао, — па ако би био који кмет који би терао све мак на конац по закону, — онда би морао истерати и попини 6—700 динара из кесе, — но чудо нам је за г. Циврића зашто је он тако очигледно морао газити закон! — Да пређемо на ствар.

Ову жалбу одбор општински, решењем својим од 20 Децембра пр. год. као неумесну одбаци и жалиоце извести а печат и кључ од старог кмета Илије одузме и ново-изабраном кмету Марку преда.

Е, сад може ко рећи да више ништа нема према закону да се ради но да се нови кметови у дужност уведу по наређењу чл. 31 тач. 6 9 и 11 устрој. општинског, ал јес врага; ми рекосмо да тај закон није меродаван за г. Циврића и с тога морамо да кажемо шта је даље било.

Не обзирући се на ово одборско решење које је према закону одсудно, г. попа напише другу жалбу и поднесе је среској власти и г. Циврић не обзирући се на закон о самоуправи по ком треба то решење одборово на основу чл. 31 т. 9 и 11 да је „извршно“ да се кметови у дужност уведу, — упути званичан акт свој општинском суду са примедбама на поменуто решење одборово и нареди да одбор по ново раемотривши те његове примедбе, нову одлуку донесе и да се та — одлука — њему на решење прати а у исто време нареди да стари кмет Илија опет прими дужност и позове њега и председника одбора те овај други донесе кључ и печат и преда г. Циврићу а он опет Илији.

Дал је ово законито? питам г. Циврића? Слажеш се ово са чл. 31 устрој. општинског и ако не, са којима се другим слаже?

Одбор добивши овај акт г. Циврића, инак по ново реши под 31 Децем. пр. г. да избор остане законит и у том решењу примети среској власти да нису ни требале те примедбе њене, јер је одбор свестрано ценио кметове и њихов избор са погледом на чл. 31 тач. 3 „а“ и „б“ — као и то да се чл. 76 тог закона не односи на избор кметова по ком г. Циврић оснива своје примедбе, већ са свим на нешто друго — види чл. 130 устава земаљског. —

Одма после овог решења одборова, а то је 4 Јануара т. год. бр. 29 г. Циврић, пошље акт општинском суду и то овако:

„Суду општине Глоговачке

Г. Милошу Веселиновићу и осталима што су се жалили, против избора кмета Марка Т. Крајчиновића, — суд ће саопштити друго решење одборско од 31 дец. пр год. а по том нека поступи по наређењу чл. 31 тач. 6 и 11 зак. о устрој. општина, т. јест да новога кмета закуне и у дужност уведе.

Начел. сремски
Д. Р. Циврић“.

Овај акт донео је собом Марко кмет и предао старом кмету, — пошто је овај као што се зна по наредби г. капетана дужност по ново примио — у циљи да одбор сазове и попа позове, те да се у дужност уведу нови кметови, — но стари кмет, чим прими овај акт, одма отрчи г. попи да пита шта ће да чини са истим и он му заповеди да ништа не чини до Богојављења — ваљда сигурно, док попа на водици нимоли се Богу те да му даде упуство како ће се куртулисати нови кметова.

То се тако и учини, по попиној наред. оста до Богојављена, јер Илија не да кључа и печата а тог дана ево шта је било и шта гласи овај акт ново-изабраног кмета Марка, управљен г. капетану:

(Наставће се.)

ВЕСТИ ИЗ НАРОДА

Из новооослобођених крајева пишу нам како свуда народ с неповерењем дочекује ове посланике који су били у аминашкој већини скупштинској. Свуда им народ пребацује и жестоко их кори, што су потпомагали „виделовачку“ владу у њеном раду који иде на пропаст свих наших народних тековина. Види се да су сви посланици који су били у већини добили лекције у Београду како да одговарају народу и да му замазују очи којекаквим обманама. Те су лекције рђаво научили те их онако муцајући говоре народу, али на њиховом лицу види се да и сами не знају шта говоре, и да не верују у оно што су их научили да говоре. Но не помажу никакве уздурме. Зло се неда сакрити. Народ у новооослобођеним крајевима и ако се тако рећи јуче ослободио испод турског јарма, то и опет има толико народне свести, да увиди, да садашња „виделовачка“ влада не ради добро по отаџбину. Они који су до јуче сносили тешке ланце ропства, највише се боје да им се не наметну још тежи ланци ропства усрећитеља Босне и Херцеговине. У оним крајевима је јако огорчење противу „виделоваца“ и њихових присталица, и они једва чекају нове опште изборе, те да бирају људе свесне патриоте за своје представнике, који ће спасти отаџбину од опасности.

Из Параћина јављају нам, како је там. сремски писар Коста Петковић, кад је ишао по срезу да изнуђава потписе за адресу већини узимао од сваког кога је преварио да се потпише за ту адресу по два гроша и по сто пара. Људе је варао да се хоће владаоцу да шаље поздрав, а никако није излазио са правом бојом, јер наравно да онда неби добио ни једног потписа. Ето и овде се огледа војалност Гарашанинове полиције. Оно што је свуда у уставним државама забрањено то је Гарашаниновој полицији дозвољено, она безазорно уплеће владаоца у агитације. А шта да речемо о узимању пара од народа? То је за цело нешто турски и мирише на кајмакаметво. Гарашанинова полиција спрема у народу услове за кајмакамије и кајмакаме.

Из Кладова извештавају нас, како је там. начелник сремски приликом кад му се син родио наредио, да се неки део вароши осветли, да музика иде кроз улице и да пуцају прангије. Оно што народ чини само кад су народне светковине, ради „виделовачки“ капетан за свој лични ћеф.

Из истог места па и из целог кључког среза јављају нам, како је тај исти капетан по целоме срезу радио да се у депутацију, која је поздравила владару краљевску круну, изабере све сами „виделовци.“ Његова је заслуга што је и поп Мијаило силом се утурио у ту депутацију. Капетан је гледао свуда да истисне људе у које народ има поверење и које поштује. Тако је силом хтео да истисне из депутације честитог свештеника текијског Петра Ђорђевића кога народ као свога доброг и узоритог пастира у у целом срезу поштује, те га је за то и изабрао у депутацију. Капетан је слао наредбе кметовима и претио им али му све то мало помаже јер народ није хтео да одустане од своје намере. Она осуда највишег места о несретнику попу Мијаилу пада на капетана који га је утуривао у депутацију, па и на све оне којима је поп Мијаило пријатељ. Зло семе доноси зао плод, а промисао тако хоће, да га обично они и кусају који га сеју.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из **Прокупља** нам јављају за једну врло интересантну ствар.

После нашег другог рата покосио је народ среза прокупљанског велику количину сена са арнаутских ливада. То сено продали су сремски начелник *Стева Костић* рођак Пироћанчев и писар *Милош Ружић*, и од овог знатан део новаца за себе задржали.

Трифун Јеремић као народни посланик поднео је прошле године против ових полицијских чиновника тужбу министру унутрашњих послова; по тој тужби наређена је истрага и њоме се доказало да су ови чиновници заиста учинили проневерење. Начелство окружно послало је сва акта министру унутрашњих послова у циљи да одреди мешовиту комисију и да кривце преда суду. Министар Гарашанин задржао је акта неко време у министарству, а доцније их врати начелству с препоруком, да оно само реши има ли кривице. Начелство одговори министру, да та ствар превазилази делокруг начелства и да спада пред суд, с тога нека министар учини шта је нужно. У то време закључи се прошла (лањска) скупштина. Министар Гарашанин одреди Д-ра. Младена Јанковића (таста Пироћанчевог) да обиђе и топлички округ под видом да пронађе и обележи место за окружну болницу. Међутим у самој ствари, као што се доцније потврдило, Др. Јанковић имао је главни задатак, да измири Трифуна Јеремића са сремским начелником Костићем и писарем Ружићем, т. ј. да приволи Трифуна да овај ту ствар више не покреће, како би се могла забашурити. Мисија Др. Јанковића би увенчана успехом, чему је у осталом најјаснији доказ, да Трифун ћути; но како и на који је начин тај успех постигнут, то ће остати тајна његова и Трифунова и двојице интересованих. Но сад долазе последице. У скоро по повратку Д-ра Јанковића у Београд *следовало је унапређење и Ст. Костића и М. Ружића* јер обоје, указом добише класу.

Од отог доба није протекло ни неколико месеца, и министар Гарашанин, најновијим указом Кочо-Богић, авансова сремског начелника *Стеву Костића за помоћника топличког начелства I класе*, разуме се преко реда, и, како се он сам похвалио, да може лакше постати и начелником у истом месту. Тај поступак Гарашанинов изазвао је опште чуђење у Прокупљу и околини. Људи, којима су ове ствари познате, питају се упрепашћени, зар и то сме да буде, да се не само у јавној служби трпе но још и унапређују чиновници као Стева Костић и Ружић, за које је доказано да су учинили проневеру и да стоје под истрагом.

Ми, с наше стране, појмимо чуђење тамошњег народа, али га, морамо истину признати, не делимо. Од како су људи од 19 октобра дошли на владу, од тог доба нас ништа не може зачудити нити изненадити па ма шта они учинили, из простог узрока што смо убеђени: да су они све у стању да учине. Ми знамо за бројбројно случајева, где је тај исти Гарашанин, који прикрива очевидне и доказане кривице једног Стеве Костића и њему подобних, тражио длаку у јајету код њему лично или начелно омрзнутих чиновника, да је те људе предавао суду и да се — љуто обрукао као човек и министар, јер су сви ти патници судовима нашим проглашени као невини. Па и Гарашанин за ту своју бруку зна, ал ето видимо не само да не хаје, но све дубље гази — док се у рођеном блату не удави.

Притецимо у помоћ!

Догађаји, који се развише у осмом деценију овога века, веома су важни по судбину балканских народа. Историја ће имати много да прича о њиме. Груба турска сила притискиваше још један део Срба и Бугара, мучећи их и злостављајући на најгрознији начин. И већ дође доба кад се турски јарам не могаше више сносити, јер и душа беше дошла у подграјац. Народ у Босни и Херцеговини устаде листом 1874 год. да збаци јарам турски и извојује себи слободу. Пушка што те године пуче у Херцеговини одјекнула је по целом бал. полуострву, дајући абер на све стране да је угњетеним народима куцнуо дан слободе. Она је из темеља уздрмала отоманску царевину и створила нове политичке околности за народе балканског полуострва. Она је била повод нашем и турском рату из ког се родила нова држава — бугарска кнежевина. Берлински конгрес, који се састаде услед тога 1878 год. удели по нешто и Србији, и Бугарској, и Црној Гори па и Грчкој. А Босна и Херцеговина остадоше и даље у ропству, јер њима берлински конгрес само промени госу, замени грубу турску силу силом лукаве Аустрије. Да, Аустрија би одређена да уведе ред и поредак у Босни и Херцеговини. Смешно. Народ који устаде и готово голим шакама извојева себи слободу, која се пусти у неравну борбу с Турском, тај народ не умеде да сам уреди свој државнички живот, но му за то требаше Аустрија. Босанцима и Херцеговцима не беше мио нов госа; они увиђаше да им се сада намеће много вештији и лукавији непријатељ, па се зато одупираше, али Аустрија уђе силом. И за ове три године од како уводи ред, народ у Босни и Херцеговини пропштио је горе но под Турцима. Намети постадоше већ тако велики, да се не могаху одкуда да дају. Сила стрељења се арзо препунила. У Боци Которској, Босни и Херцеговини плануо је устанак, који се све већма шири. Народ је увидео да му ваља или извојевати слободу или изгинути. Цео образован свет симпатише устаницима. Али тиме није њима ништа поможено. Њима ваља стварне помоћи. Нејач и рањеници устанички скапавају од глади.

На све ово омладина великошколска у Београду није смела да гледа равнодушно. Па с тога је и изабрала на збору свом 5 ов. мес. одбор, који ће скупљати прилоге *у корист нејачи и рањеника* устаничких. Она је тврдо убеђења да ће је у тој хуманитарној намери потпомоћи сви српски грађани, па зато и позива сваког да шаље прилоге одбору, како не би нејач и рањеници устанички скапавали од глади.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
WWW.UNIBL.ORG.YU

Свако оклевање било би од грдне штете. Похитајмо с прилозима што пре!

Прилози из Београда нека се дају чланови одбора, а из унутрашњости „*одбору за прикупљање добровољних прилога у корист нејачи и рањеника устаничких у Боци, Херцеговини и Босни*“ на великој школи.

У одбору су ови ђаци вел. школе: Љ. П. Ћирић, Сава Урошевић, Мих. Бабић, Јован Николић, Мих. Шћепановић, Сима Златчанин философи, Јован Станковић, Јевта Живковић, Светозар Недељковић техничари и Пера Видаковић правник.

6 Марта 1882 г.
у Београду.

Одбор.

Умољавају се сви српски листови да овај позив прештампају.

ДНЕВНИК

Страни

Хенри Уенсворд Лонгфело, најславнији амерички песник, умро је 12 Марта у Кембрицу, у 75-ој години свога века. Сва је Америка у жалости, у којој учествује и сва образована Европа. Најчувенији му је спев „песма о Хиавати (the Sonq of Xiawatha).

НОВИЈЕ

Говор генерала Скобељева у Варшави учинио је велики утисак на Пољаке. Последице тога утиска опажају се свуда, и ако су пољски осветљени патриоти одавна већ почели увиђати да им је једини спас у савезу са осталим словенством а особито Русима, то је сада реч Скобељева порушила и последње остатке оних жалосних предрасуда, што беху извором великих зала за пољски народ.

Колики је велики утисак учинио говор Скобељева на Пољаке, сведоче сви пољски листови. Тако читамо у једном угледном часопису између осталога и ово... „Руски цар Александар III, мора бити словенски цар заштитник, Цар Ослободилац, цар усрећитељ. На западу је лаж и обмана и ропство, а међу Словенима је истина, правда и слобода. Цар руски који је од свога оца наследио велико име „ослободиоц,“ биће фактички ослободилац и усрећитељ Словена. Славни Скобељев положио је својим говором темељ љубави и среће међу Пољацима и Русима. Скобељев је тумач жеља и мисли руског цара, његове су речи истина и оне ће постати скорим делом славним и срећним по сво Словенство...“

— Дворски потојереј Јован Палисадов одређен је да иде војсци којом ће управљати генерал Скобељев. Сем њега многа знатнија духовна лица полазе такође са Палисадовим. Генерал Черњајев позват је у Петроград, ради неких важнијих послова.

— По најновијим вестима из Русије, указ, којим ће се генерал Игњатијев наименовати за државног руског канцелара на место старог Горчакова, потписан је, и он ће се обнародовати о васкрсу. Аксаков ће заузети место Гирсово. Заиста не може боље радости бити на васкрс целоме словенству, но ако пар руски поздрави васкрс Русији и словенству са генералом Игњатијевим. То ће толико значити, колико: ево јасно износим остварање словенске идеје пред свет; а сво ће Словенство па и Српство отпоздравити цара највећом радошћу.

ПОРУКЕ И ОТПОРУКЕ

Virje — г. G. Avir. Примили смо 8. фор. и 4. задржали за себе а 4. предали одма коме је требало.

М. Јошаница. — г. Арс. Лист смо вам слали непрестано од 1. Октоб. пр. год. а слаћемо и у будуће. Адресу поправили смо. но очекујемо предплату.

Зајчар. — г. М. В. М. Ни по садржини ни облику није за наш лист.

Барановаац. — г. Јев. С. Примили смо 3. дук. и послали вам признанице. Хвала на наумивању

Обровац. — г. В. Дес. Примили смо 8. фор. предплате до 15. Маја ов. г. Хвала.

Б. Паланка. — г. Аг. Примили смо 18. дин. Хвала. Опширније писмом.

Крагујевац. — г. Б. М. В., г. Радојчић платио нам је амо предплату. Но молиме да похитате за остале.

Крушевац. — г. А. Т. г. Ал. Нетковић положио нам је предплату. Настаните да се са осталима пречисти рачун.

Шабац. — г. К. Д. Је ли шта учинио по нашем писму?

Ниш — г. Тут. Јесте ли примили наше писмо и списак предплатника?

Гора Пруњишор. — г. К. Ђур. Примили смо 20. франака. Хвала.

Крагујевац. — г. Јут. Управљаћемо се по вашој поруци.

АДМИНИСТРАЦИЈА
„Српске Независности“

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Предилатни позив на једну

ПЕСМАРИЦУ

као умножено дело

ИЗ РАТОВАЊА РУСИЈЕ ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ ХРИСТИЈАНА

која ће изнети 10 штампаних табака, а имаће 20 песама, у духу српске народне просте појезије онако спеване, како их весело српство уз гусала пева. Биће украшена са сликом Петра Великог цара руског.

Цена јој је само 1 динар. Повез мек, али шивен; и имена ће се претплатника штампати.

Скупљачима се даје на % 20 у натури, а књижарима се даје 30 на %. Поштарина моја.

Рок је претплате до идућ. ускрса ове год. а по том се спискови имена претплатника заједно са новцима шаљу амо у Београд штампарији задруге штампарских радника, која уједно за послати јој новац јамчи.

10 Марта 1882
у Београду.

Милош Милосављевић
пенз. казнач. окр. пожарев.

Огласи

У КОРИСТ СВОЈЕ РАДЕНИЧЕ ШКОЛЕ
ЖЕНСКО ДРУШТВО
ПРИРЕЂУЈЕ
29. Марта, о. г. другог дана Ускрса.

СЕЛО.

у дворани више женске школе.
улазна цена 2 дин. од особе.
ПОЧЕТАК У 8 ЧАСОВА.

Свака чланица женског друштва може да позове на ово село још три одрасла лица.

Добровољни прилози примаћу се с највећом благодарношћу,

НОВ ПРОИЗВОД
Parfumerie IXORA
ED. PINAUD

Сапун	à l'IXORA
Есенције	à l'IXORA
Мирисљава водица	à l'IXORA
Помада	à l'IXORA
Уље	à l'IXORA
Прашак мирисњав	à l'IXORA
Оцат	à l'IXORA

37, Boulevard de Strasbourg, PARIS.

ЛОВАЧКО ОРУЖЈЕ ГАЛАНДА

првог фабриканта европског; 13. rue d' Hauteville, Paris, са фабрикама у Бирмингхаму и у Лијежу. —

Албум Галандов, велико дело о оружју пређе се гратис и франко, на захтев шаеко плаћеног писма.

M. Galand, fabricant d' armes 33. rue d' Hauteville, Pa ris. 8—52

ЧАСОВЕ

ИЗ ФРАНЦУСКОГ, НЕМАЧКОГ И РУСКОГ ЈЕЗИКА ДАЈЕ:

Пера Тодоровић
КАСТРИОТОВА УЛИЦА БР. 35.

МАТОНИЈЕВ
ГИСХИБЛЕР
најчистији алколски кисељак

најбоље астаисно и освежавајуће пиће

опробано при кашљевима, болестима гуше, стомачним и желудчаним катарима

ПАСТИЛЕ (колачиће за сваривање)

Heinrich Mathoni, Karlsbad (Böhmen).

Андреје Ј. Живадиновића трговина
Кнез Михаилова улица бр. 7

САД БАШ ДОБИЛА ЈЕ У ВЕЛИКОМ избору најмодернијих мушких, женских и дечијих обућа, шешира, свеобштег веша, сунцобрана, кишобрана и штапова, кофера и тораба путних, свилених марама око врата што најновије, свакојаке сорте парфема, сапуна, пудера, воде кољон и помада, четака за косу аљине и браду, чешљева, и још много других ситнијих артикала, који овој радњи припадају.

За доброту еспапа, солидну цену и брзу послугу, јамчи горња фирма. Бр. 84 4—6

ДВЕ ДЕВОЈЧИЦЕ

(пансионарке) могу бити примљене одма код једне одличне госпође у Бечу, која је пређе била васпитатељка у Берлину, и положила испите из Немачког, Француског, Енглеског језика, свирања у гласовир цртања и малања. Разговоре на немачком и француском језику, строг надзор брижљиво физичко и морално васпитање. Има препорука од високе аристрокације. Обратити се: à Mad. Charlotte Senz, Vienne, III Hauptstrasse 24. 2—2 Бр. 42

КУЋА ПРОСТРАНА И ЗАсебна у улици „два бела голуба“, под бр. 18., издаје се од Ђурђева-дне под кирију.

Бр. 86 4—6

МОЛИМ САДАЊИМ БАВЉЕЊЕМ по горњим местима, поред моје радње нашао сам за врло уместно фамилијарно шпарање, те сам ступио у свезу са једном најприпознатијом француском фабриком свеопштег фарбања, која је у стању поставити у свима разним најновијим модерним бојама сваковрстне изношене мушке, женске и дечије хаљине, (било свилене, памучне или вунене), мебл штофа, фиранге, разне пантљике, чипке, перад за женске шешире, и све што се да офарбати.

Исто тако примам на врло вешто чишћење од флека свеопште горње артикле, и надам се да по изради кад муштерија у руке добије њепу ствар неће моћи разликовати од нове.

Молим поштовану публику рад пробе ма и најмању ствар поверити ми, а ја се надам да ћу како брзом послугом, фином израдом и јефтинијом ценом, моћи сваку муштерију потпуно задовољити.

С поштовањем
3—6 **Андреја Ј. Живадиновић**
(кнез михаил. ул. бр. 7).

Крагујевчанима

Моје две куће, у Крагујевцу, постојеће на „друму београдском,“ и то: једну велику од тврдог материјала, на ћошку са два лица, са пет соба, фораузом, кујном, зиданим подрумом, великим и удобним таваном, шупом, шталом, амбаром великом авлијом, у којој је и бунар, пространом баштом засађеном разним благородним дрвећем; другу мању од полутврдог материјала, са једним лицем, до велике куће, са два одељења од по две собе и једне кујне, подрумом и засебном авлијом — продајем из слободне руке. Обе су куће једнокатне..

На овом имању постоји интабулација код управе фондова за дуг око 500 дуката.

Који би хтео купити, нек се ради погодбе, изволи јавити, или мени, ил мом пуномоћнику г. Илији Радовићу трговцу у Крагујевцу.

16 Марта 1882 год.
Београд

Тана, Сретена Борисављевића
пензионара.
бр. 91. 1—3

А. Т. Ларош награђен са 16.600 франака, 8 медаља на изложбама у Паризу 1878 итд.

QUINA LAROCHE
еликсир вински

снижеће, опорављући и против грознице:

препоручује се против слабости изнемоглости, неуредности стомака, против застарелих грозница, које се нису могле излечити кинином и т д.

иста
с гвожђем

против малокрвља и бледоће, анемије итд.

Paris, 22 et 19. rue Drouot et Ph-ies.

TAMAR INDIEN плод за чишћење GRILLON освежавајући против затвора и шуљева најпријатније средство чишћења за децу.
Grillon, pharm. 27. Rue Ramduteaue Paris,

Свакоме бесплатно одправља

упутство за потпуно излечење у тајности и са мало трошка, тајних болести скорашњих и застарелих само ваља писати:

EY MIN, Vienne (Isère) France.

Наша добра и верна никад непрежаљена супруга, честита мати и примерна кћи.

ХРИСТИНА

премину данас у 32-ој години, у цвету свог млађаног живота, после кратког а тешког боловања од само четири дана.

Погреб ће бити у суботу 20 марта у 4 и по сата по подне.

Молимо све наше пријатеље за учешће у овој превеликој тузи нашој.

19 марта 1882. год. 1—1
у Београду

ожалошћени
Супруг **Милан Ж. Ђорђевић** са кћерима **Катарином и Наталијом**
Отац: **Штерија М. Боди** Брана, **Константин и Драгутин**, са осталом родбином

власник „Дружина за потпомагање Српске Књижевности“ штампано у штампарији „КОЛ Св. Саве“ кнез михаил. ул. бр. 4 одговорни уредник Др. Лаза Костић